

2 Timoti

1-2 I dere asëta, Kótóné ama tuére ala sya furaalu, dotonale *aposel* whí Pol-né dapó. Yálo hosaa mole naale Timoti ya paae Aya Kótóró Tale Yesu Kerisotamo tuämó kaaróló wou betere kolené sukuturaalu hale tao sere alakélé, hosaa muni deyóló mo dua betere alakélé, ya tuämó muó tanópóló yae.

Talené fo aqmó sukóló bitu erótú betaē ere fo

3 Yálo ayarape deale whírape me dowi ala ini, tué wisi muluraalu, Kótóné ama ala eraté wale kaae, mió yálokélé Yesu Keriso tuämó mo ti betere bete mulapóló kisipa mutu, é ama kutó i dirótú betere ape.

Tétu dëtamokélé, dikitamokélé, ya kisipa keteréni, momatóró yó taruraalu, Talepaae mo kée dapó. **4** Naao kelemó dorowou betere wole kaapemó kisipa mutu, é hajné sukaai ya kèle wolée i du betere ape. **5** Yálo tué mutupa naao tué tiki tiratere alata, tómó ini, folosóró naao ausere Lois-ró naao hae Yunis-tamo tuämó iru yale kaae, mió ya tuämökélé mo atérápóló kisipa mutapó. **6** Atérapa, naao tikimó yálo naase mulale sukamó Kótóné yapaae melale ala mo hale muaqsórópa, si mi holópóló fílitu dere kaae, mo doa keteké buóló erótú betaasepóló, ma fo i dapa wosae. **7** Ti noatepae, Kótóné dä melale kepe beteta, wiratere kepe ménitei, dä mo halaiiyóló, yaala sókó fole ala yóo, dä tuämó kae kae mole kisipa tiki hásokó

fóló dowi ala yaqsóró, mo wisiyóló teteróló kaae tawóo yópóló, fotokó bole kepe wisi melalepó.

⁸ Térpa, so whj feané keletómó dä teteróló kaae tare Talené ala etérpóló yó móituraalu, halainé erótú betae. Ama ala erótú betepa, *dipula* bemó beteró betere whj e kilitukélé hale yaqse. Téni, kale mió i wosetu betere fo wisi yó mótu betepa, e su betere seké kaae mené yapaaekélé eratepa, belée tawae. Ti ai sere sekéta, Kótóné dámopaae mótu betere fotokó tuämó betepa, ti sumó belenérapó. ⁹ Ti ai sekéné amatei dä aluyaqsóró tao sóró ama kae beteró betere so whj beterópóló ą beterepaae ape yaleteita, ti däne me wisi ala dere kolóló initei, Kótóné ama mo eraalopó yóló muló betere ala sya furaalu, hale hamokoróló tao salepó. Dä atéró Yesu Keriso tuämó betepa melale hale hamokoróló tao sere alata, i haeró saatamo aleyaaipatei meló beterapó. ¹⁰ Ai alata, dä tao sere whj Yesu Keriso wale sukamó hakeamó eratepa, so whj feané kelalepó. Ti ai sekénéta, sukutere ala ama sóró mo ti aluróo, mo ti betó tawaaire ala dë tuämó mupa so whjné kolóo yópóló, mió i wosetere kisi fo wisi yó mótu betereteiné hakearalepó. ¹¹ Mió i wosetu betere kisi fo wisi kae kae be huluamó betó mole so whjné wosópóló Kótóné fo i ape yóló yó melóo, bete mole fokélé yó melóo yópóló, amatei e doteyaaираalu sóró beteralepó. ¹² Atétu betere alamó e seké su betepatei, wiyóló haletere alakélé dumipó. Ti noatepae, e tué tiki tiróló betere sekéta, yalo mo diriyóló tuérapó. Atéru, mo hotowayóló kaae tawae yale ala mió i betere alimókélé amatei kaae taté fóló, take kemene fole

sukamokélé ama mo súmó kaae tanérapóló kisipa mutapó.

¹³ Yálo yó matepa wosale fo mo diriyóló tué mulu, naao yó mótkélé ai fo kaaetóróti yó mótu betae. Atéró yó móituraalu, Yesu Keriso tuámó bitu, kisipa tiki tiratere alakélé, yaala sókó fole alakélé, yó tawae. ¹⁴ Mené yapaae wisiyóló kaae tawae yóló melale qla wisi me ala yaqsoró dä tuámó betere Dëi Kepe Wisiné ya fotokoratepa, mo hotowayóló kaae tawae.

¹⁵ Esia hae kwiamó betó mole whírape feané ę taaróló fupa, Fikelus-ró Hermosenes-tamokélé ę taaróló feletei naao ai tuére ape.

¹⁶ Onesiporus-ró ama be whítamopaae Talené kolené sukóló tao sere ala erópoló yae. Ti noatepae, ę *sein* képiné dokóló *dipula* bemó betepa kilitu, atima wiyló hale ini, wisi ala eraté fu betepa, ę kisipa feléyóló betalepó. ¹⁷ A Rom be huluapaae wóló, ę momó beterérópoló kelaai kikititu wíkélé ó hókélé ini, mo keteké buóló keketé kutu beteró nalo ę kelalepó. ¹⁸ Take Tale waaire be démó ama kolené sukóló tao saaire ala wisinaale ąpaae erópoló yae. Dämo Epesus bemó betepa, ama ę tao suraalu, kae kae ala eraletei naao ai tuére ape.

2

¹⁻² Térapa, Yálo naale-ó, Yesu Kerisoné hale hamokoróló tao sere ala tuámó fotokó buóló betae. Atéró bitu, so whí feané keletómó yálo yó mótu betepa wosale fo naao mepaae mo wisi ala yó tare whírapa i kale fo wisi mo wisiyóló kaae tawae yóló sóró beterae. Ti ai whírapeta, hale whírapa

meitei, mo so whipaae Kótóné fo yó melaai mo sure whírapetóró sóró beterae. ³ Dáta, Yesu Kerisoné sóró beteró betere diki tare whí wisirape su beterapa, sekéi ala wapakélé me qla meipa, dámó betámó titiyóló bitu, hale belée tawae. I haemó betó mole diki tare whírapené dere ala tué muae. ⁴ Atima teteróló kaae tare whíné kisipa tiki feléraaire alatóró yó taru, mo so whíné kae kae du btere alatamo hosekéyóló dumipó. ⁵ Atétu dere kaae, mepaae whírapé sururu yóló furaalu, i yae yóló muló btere fo wisiyóló sya fenitepata, ti kale folosóró fole whírapené derótua dere topo tao saalomeipó. ⁶ Kutó dituraalu, depe tukó wei ala du btere whínéta, folosóró ʉlumé dere qla amapi senérapó. ⁷ Yalo i dere fo bete wosóló, noa fo betené déròpóló kisipa tekeyae. Atétepata, ti ai forapené bete Talené yapaae yó melaalopó.

⁸ Yalo i yó mótu btere kisi fo wisita, kale Depit-né deté wale whí Yesu Keriso sukóló momó kepaayóló beterapóló du btere fo mo diriyóló wosóló, kisipa muae. ⁹ Ai fo erótua beteremó, ę mo dowi ala yale whí kaae *sein* képiné dokóló *dipula* bitu, mo seké su beterapó. Téretei Kótóné fota *sein* képiné dokóló munipó. ¹⁰ Atérapa, Kótóné sorokó su yóló kae beteró btere so whírapeta, Yesu Kerisoné tao sóró mo ti betó tawaaire dę tuämó beteropóló kisipa mutu, ę kae kae sekéi ala sótóró tarapó.

¹¹ I dere fota, mopóló kisipa tiraaire fopa wosae. Dá ątamo sukutepa, ti dá momó kepaayóló ątamo betámó betaalopó.

¹² Mió i btere alimó dąpaae sekéi ala wapakélé,

hepée taae faróló fupa, ti take nalo waaire alimókélé, fea ala fea ama kaae tare kaae, dákélé ątamo betämó bitu, tțeteróló kaae tawaalopó.

Danétamo ą tuénipó depa, ti amakélé dąpaae diąkélé ą tuénipó fo yaalo ai ape.

¹³ Dānētamo ama ala erótū beteretei hóyóló taalatepa, ti ama dānē dere kaae yaalomeitei, ama yó tare ala hale yótóró tawaalopó.

Ti noatepae, ama ere ala amatei doróló me kae ala enénipó. Ama du betere ala wisitóró hale yó tarapó.

Kótóné ama kutó diratere whị wisipó yópóló kutó wisiyóló dirae ere fo

¹⁴ Kótóné fo wisi erótū betere so whịrapené kisipa keteraosóró yó maté fu betae. Tétu, hale mo sawa fomótei doasi bete mole fo nisiyóló alale sóró u só derótū i só derótū yaqosóró, Kótóné keletómó mo dirii ma fo du betae. Ti noatepae, atei bete munire fo wosetere whịrapené kisipa tiki dorótū beterapó. ¹⁵ Naaō Kótóné kutó ditu beteretei, hoko dirateremó haleyaqosóró, mo bete mole fo wisi donotóró yó mótu betae. Atétepa, Kótóné naao ai ditu betere kutó wisiyóló kąae kolóló mo whị wisipóló dukiratere fo yópóló, mo doa ketekę buóló erótū betae. ¹⁶ Kótó sisópaae eróló, hale hoko forape wosaaitapóló faqse. Ti noatepa meipó. Atei fo du betere so whıta Kótó kisipa keteróló sisópaae mulóló mo ti aluraté faalo ai ape. ¹⁷ Ai whịrapené yó matere fota, dowi humu fakeyóló kelaaté furaalu, whjné tiki turó dorótū dere kaae,

so whị feané kisipa tiki mo ti doraalo ai ape.
 18 Ai fo yó mótu betere whịrapekó Haimeniasisró Piletus-tamo kale mo fo wisi taaróló ai fele ape. Ti atimaamoné etei fo du beterapó. Dą Keriso so whịta, take kepaayóló beteretei, momómo kae kepaayaalomeipó du beterapó. Atétere foné mepaae so whịnē tué tiki tiró betere ala mo dorótú beterapó. 19 Tétepatei, Kótóné mo ti muó tawaaire bete tukóló muló betere kapo fake tómótei i fo aseyóló muló beterapó.

“Talené ama naale senaaleta, ti amatóró tuérapó.”
 Fo me i ape.

“Talené ama ala erótú betere so whị feata, ti ama so whịpa, dowi ala mo taaróló kae betaе.”

20-21 Betaę néli whịnē ama doakale tene be dolomó, *kold kaparó silpa kapatamoné aleale wisi wisi əla muóo*, mepaae mo ni fakeró haetamoné aleale əla əlakélé muóo, erapó. Atére əla əla mepaae mo wisi kutó maaté diyaairaalu bukóló kae mulóo, mepaae əla əla, ti hale hoko kutó diyaai saaitapóló kae mulóo, dua dapó. Mepaae whị dené hale bete munire ala sisópaae mulóló, me alakélé munipa, ti mepaae kae kae wisi ala ai whịnē sümó eranérapóló kisipa mutu, Talené taleyóló kae beteratapó.

22 Teó so whịnē ekèle yóló du betere dowi ala yapaaekélé eraqsóró, mo hotowayóló kaae tawae. Atéró, Kótóné so whị atima hosaa tuamó mo wisi kisipa betə mulu, Talepaae momatu betere so whịtamo yakélé betamó bitu, mo donoi alamaaté yó tawóo, tué tiki tiratere alakélé yóo, yaala sókó fóló hosaa muni deyóló dua betóo iru, keteké buóló eraté fu betaе. 23 Topo doyóló okokoi kisipa

mole whjrapené u só derótú i só derótú dere kaae momókó yaqse. Ti noatepae, atétere alané hole sere ala kaarótú beteretei naao ai tuére ape. ²⁴ Ti atei kaae ala Talené kutó diratere whjné dere ala meipa, mo yaqse. Téni, so whj featamo mo dua naameyóló bitu, Kótóné fo wisi betä yó melatere fosó fosóre whj betae. Menétamo yapaae dowi ala eratepa, apaae kwia tokó melaai kisipa muni, mo donoi ala betä erótú betae. ²⁵ Kótóné kutó diratere whjrapetamo bóe du betere whjrapepaae Kótóné fo wisi mo dua naameyóló yó mótu betae. Ti ai bóe du betere alata, hale meipó. Satan-né ama kisipa mole ala erópóló, atima ama hemó ai daló betere ape. Atérapa, ai yó matere fo wisi woseté furaalu, Kótóné atima kisipa tiki feterópóló dua yó mótu betae. ²⁶ Atéró feteratepa, mo foné bete diriyóló tuéturaalu momómo kisipa wisi muóló, Satan-né hemó doló mualetei sokóló hale fópóló eraalopó.

3

Kemetere be démó Kótó hóróló bóe daaitere ala

¹⁻⁵ I dere fo mo diriyóló wosae. Kemeyaaite alimó mo dowi sekéi ala wapa so whj feané i alarape du betaalo ai ape. Atimatei atima yaala sókó fole ala yóo, monímó ekéle dere ala yóo, bopé fake dere ala yóo, amatei ą hale horatere ala yóo, dowi teka fo yóo, atimané hae aya aomó sukóló bitini yóo, mené wisi ala eratepatei mo kée dere fo ini yóo, Kótóné ama kae beteró betere so whj bitini yóo, mepaae so whjtabe yaala sókó fole ala ini yóo, me whjtamo hole saletei hapale kemeraaire tué muni, dowaae fole ala yóo, eratere fo yóo,

atimané ekélere ala teteréni yóo, kóle dere alakélé ini, susupuratera alamaaté eróo, me whípaae wisi ala eraai tué muni yóo, mo no apu nisirutei eleké deyóló dóo, yaaitere ala kisipa tekeyóló ini hóko yóo, mené kolóló dukirópóló nene dere ala yóo, tó tikané yaaitere ala ekele yóló duraalu, Kótópaae yaala sókó fole ala ini yóo, atima Kótóné ala eratere whírapé aqorutei ai ala eraaire fotokó meitepa, atimanétei hóyóló taaralepó. Atei ala du betere so whítamo fulumu yóló bitini tika kae betae.

⁶ Ai ala du betere whírapené wisi ala yaai tué munire sorapené bepaae kíkiti dua sókó fóló kale sorapené kisipa tiki doróló i ala yae yóló yó mótu beterapó. Ti ai sorape atima du betere dowi alané atima só deróló atimané kisipa tikikélé beséné ni upaae só fua ipaae só wua dere kaae, kae kae dowi ala yaai ekele yóló du beterapó. ⁷ Atimané kale fo wisi saalopóló su betepatei mo foné bete wisiyóló kisipa mutumipó. ⁸ Take Moses-né Kótóné fo i ape yóló yó mótu betepatei, Janes-ró Jamperestamoné ai fotamo bóe du bitu yale kaae, ai whírapenékélé mo fotamo bóe du bitu, dowi ala yaaire kisipatóró fáanuraalu, Talepaae tué tiki tiró betaaire ala sunipa, Kótóné atima taaralepó. ⁹ Kale u whí tamopaae yale kaae, ai whírapené hóko ala du betere bete so whí feané kolópóló hakearatepa fólo sukamó deté fu betaalomeipó.

Pol-né Timotipaae i ala yae yóló keteké bulale fo

¹⁰⁻¹¹ Tépatei, yálo yó mótu betere fokélé, é betere alakélé, yálo yaai tué mutere alakélé, kisipa tiki tiró betere alakélé, seké beleté fu betere alakélé,

yaala sókó fole alakélé, sekēi ala wapatei hepée taae faróló hágé yó tare alakélé, susupui ala erótú betepakélé, kae kae su betere sekēi alakélé, é Antioch beró Ikoniam betamomó betepakélé, Listra bemó betepakélé, épaae kae kae susupui ala erótú betaletei, fea naao ai tuére ape. Ai alarapené é só deraqsóró Talené é tao salepó. ¹² I fota mo dapó. Mepaae whj detamo Yesu Keriso tuámó bitu, Kótóné ala eraai kisipa muóló erótú betepatei mo whjrapené atimapaae sekēi ala erótú betaalopó. ¹³ Ai ala erótú betere whjrapero mepaae wisi ala du betere nisi dere whjrapetamo atimatei dilikitu yale kaae, atimané mo so whjklé dilikitu beterapó. Atimané atéró du betere dowi ala mo ti fake-turaalu, atima mo doraalopó. ¹⁴⁻¹⁵ Atimata ai ala du betepatei, yáta kaepa, yapaae ai fo yó melale so whjrape naao tuéru atimané yó melale fo tuétóró yó tawae. Kótóné mo ama kae aséyóló muló betere fota, yá mo ketemó bitu woseté waletei naao mo tuérapó. Ti yá Yesu Kerisopaae kisipa tiki tiraté fu betereteiné aluyaqsóró ai fonétei mo tao saaire bete wisiyóló tué yópóló, yó melanérapó. ¹⁶ Kótóné asémó yóló muló betere fo feata, ama bole fomo sókó faraleteiné eró beterapó. Ti aita noa ala yópóló meipó. Kótóné ala eratere whjné kae kae wisi ala erótú beterópóló kisipa mutu, yóló muló beterapó. ¹⁷ Tétu, ai fonétei mo so whjpaae yó matere ala yóo, dowi ala depa foné sere ala yóo, me hóko ala depa donoratere ala yóo, Kótóné ama donoi alamaaté mo sumó wisiyóló eraté fóo enérapó.

4

¹ Kótóné kele tómokélé, dä betere so whjiró sukałe so whjítamo fo tokótamo yóló tale yaaire whj Yesu Kerisoné kele tómokélé, a waaire be déró ama teteróló betere alatamomó tué muturaalu, yalo yapaae i ala yae yóló dirii fo i dere ape. Kale fo wisinaleta so whj feané wosópóló i ape yóló yó mótu betae. ² Ai fo yó melaaí tukóló muló betere be démókélé, ó mo hale be démókélé, naao yó melaaire fo ali ali yaqsóró taleyóló kisipa muóló betae. Atétu, mepaae whjrapené hásókó fupa donoratere alakélé yóo, me dowi ala depa taalae yóló, foné sóró keteké bulatere fotei yóo du betae. Atéró yó matere fo wisiyóló sya fenitepa, foné sóró hapale só deréni, dua kaae taté fu bitu, kale bete mole fo betä mo hotowayóló yó mótu betae. ³ Ti noatepae, mepaae whjné kale mo bete mole fo wisi yó mótu betepatei, so whjné wosetere hóraaire ali waalo ai ape. Ai fo wisi wosetere hóróló, atimané yaai kisipa mole ala sya furaalu, dijané yó mótu betere fo wosaalo hóróló atima woséliné ekélé yóló wosetu betere fo wosaaítapóló, atei kaae fo yó matere whjrapaæ ape depa, atima fea wóló touraalopó. ⁴ Ti mo bete mole fo wisi atima wosetere hóróló sisópaae eróló, bete munire dolä fo wosaaíraalu ekélé yaalopó. ⁵ Ai alata mo du betaalotei, yapaae kae kae ala wapa, furu furu ini, kisipa diri iruraalu halaaiyóló betae. Mepaae sekëi ala wapakélé belée taruraalu, kale mió wosetere fo wisi betä yó mótu bitu, Kótóné yapaae erae yóló muló betere ala fea taaréni eró tawae.

⁶ Ti noatepae, mo so whjné Talepaae momatu-

raalu, kale *wain* wéi momatere kapo fake tómó sunée derótú dere kaae, yálo betere bete mió i kemeratere ape. Ti é i hae taaróló faaire be dë mió i sókó waaitere ape. Kale bóe dale alakélé yálo mo wisiyóló dóo, sururu yóló fóló sókó fópóló muló betere dälemó sókó fóo, Yesu Kerisopaae tué tiki tiratere alakélé häle yó tawóo yalepó. **7-8** Téyaleteiné mió yálo doimó muló betere topo tao mulapó. Ti aita häle topo tao meitei, dä feané yale alamó fo tokótamo yóló mo donotóró taletere Talené ita, mo donoi ala du betere whí i ape yóló melaaire topo taopó. Ti aita, yálomaaté saalomeitei, Tale waaire be dë sókó wópóló kaae taté fu betale so whí feané saalopó.

Pol-né Timotipaae hapale ape yale fo

9-12 Fo me i ape. Yálo beterepaae hapale waasepólópó. Ti noatepae, Demas q i haemó du betere alamó hosaa muturaalu, é taaróló Tsalonaika bepaae ai fele ape. Tétu, Kresens-kélé Kalesia bepaae fóo, Taitus-kélé Dalmesia bepaae fóo depa, Luk betá etamo i betere ape. Ti Mark ata, é Talené kutó diratepa tao su betere whí wisipa, yálo wou q dapesó ape. Tikikas ata Epesus bepaae fópóló, yálo dotéyalepó. **13** Tétu, yálo bukutere kuti Troas bemó yálo no Karpus-tamo mupa walepa, yálo wou sóró ape. Yálo bopeyóló mulale asetere sókurape sóró wou, kale hupu sekaené aleale asetere sókurapekélé ai mulapa, taaróló wéni, mo sóró ape.

14 *Kapa* diriné qla qla aletu betere whí Aleksandané doasi bóe dóló épaae sekéi ala eralepó. Atéyale kwiata, apaae Talenétei tokó melaalopó.

15 Ai sekéné dạné yó mótu betere fotamo doasi bóe dalepa, yatamokélé bóstó me dowi ala eraqsóró mo hotowayóló kae tawae.

16 Etamo fo tokótamo yóló só deraai kaae sóró taleyale sukamó me whjné e tao sere fo yaai ani, atima feané e taaróló felepó. Atimané atei ala yale kwia Talené alurópóló yae. **17** Tépatei, Tale etamo betámó daalu fotokó súmó bulateita, kale fo wisi yalo mo diriyóló eratepa Juda fake mei, kae fake so whj feané wosópóló eralepó. Téteremó, atimané e mo felekemó dóló aluraletei, Talené tao salepó. **18** Mepaae whírapené kae kae dowi ala ępaae eraqsóró, Talené e tao sóró ama teteróló betere hepen bemó ere ala wisi tuámó beterópóló, mo wisiyóló dapesó fóló beteraalopó. Ama doi betá mo doasi doi muó taté fópóló yae. Mo kée! Téyópóló yae.

Mo kemerótú koleó yale fo

19 Prisila-ró oma Akuila-tamopaaekélé, Onesiporus-ró ama kekelé so whjtamopaaekélé koleó yae. **20** Erastus Korin bemó betoo, Tropimus a Miletus bemó heponé sukóló muó epa taaróló walepó. **21** Yata, sosóli ali waaipatei, ipaae hapale waasepóló dapó. Yupulus-nékélé, Pudens-nékélé, Linus-nékélé, Klodianékélé, mepaae Keriso norape feanékélé, yapaae koleó dapó.

22 Térapa, Tale naao kepe bete tuámó bitu, ama hale hamokoróló tao sere ala ya tuámó surópóló yae.

**Yesu Kerisoné So Whi Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Falopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105